

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE
ul. Wierzbowa 1, 62-100 Wągrowiec,
tel./fax (067) 26-27- 614, tel. 26-27-933
e-mail: sekretariat@pcpr.wagrowiec.pl
www.pcpr.wagrowiec.pl

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI W 2008 ROKU

WĄGROWIEC, kwiecień 2009 roku

Szanowni Państwo Radni,

Organy administracji samorządowej organizują pomoc społeczną jako instytucję polityki społecznej mającej na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudności życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Wypełniając zobowiązanie wynikające z art. 112 ust.12 ustawy o pomocy społecznej przedkładam do Państwa dyspozycji dokument, który stanowi roczne podsumowanie działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie – głównego realizatora zadań polityki społecznej w Powiecie Wągrowieckim.

Jednocześnie zapewniam Państwa, że w Powiecie Wągrowieckim funkcjonuje sprawny – sukcesywnie doskonalony system, umożliwiający udzielenie profesjonalnej, adekwatnej do potrzeby i okoliczności pomocy oraz wsparcia, a instytucje pomocy społecznej ustawicznie podnoszą standard oferowanych usług.

Ubiegły rok był kolejnym rokiem wdrażania systemu wspierania osób i rodzin, tworzenia optymalnego modelu pomocy instytucjonalnej, rodzinnej opieki zastępczej, realizacji programów naprawczych w powiatowych jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej oraz rokiem podejmowania nowych wyzwań.

Z poważaniem

Edyta Owczarzak – kierownik PCPR Wągrowiec

SPIS TREŚCI

1. Zadania pomocy społecznej
 - 1.1. Zadania z zakresu pomocy społecznej
 - 1.2. Zadania z zakresu rehabilitacji osób niepełnosprawnych
 - 1.3. Zadania z zakresu ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
2. Finansowanie zadań
 - 2.1. Dochody budżetowe
 - 2.2. Wydatki budżetowe
 - 2.3. Środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
 - 2.4. Środki pozabudżetowe
3. Infrastruktura pomocy społecznej
 - 3.1. Domy pomocy społecznej
 - 3.1.1. Dom Pomocy Społecznej w Srebrnej Górze
 - 3.1.2. Zadania programów naprawczych
 - 3.1.3. Wybrane dane statystyczne
 - 3.2. Placówki opiekuńczo wychowawcze
 - 3.2.1. Wielofunkcyjna Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Wągrowcu
 - 3.2.2. Wybrane dane statystyczne
 - 3.3. Rodzinna opieka zastępcza
 - 3.3.1. Rodziny zastępcze
 - 3.3.2. Usamodzielnienia
 - 3.4. Ośrodek Interwencji Kryzysowej
 - 3.4.1. Program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy
 - 3.5. Rehabilitacja osób niepełnosprawnych
 - 3.5.1. Rehabilitacja społeczna
 - 3.5.1.1. Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych
 - 3.5.1.2. Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych na wnioski indywidualnych osób niepełnosprawnych
 - 3.5.1.3. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze
 - 3.5.1.4. Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych
 - 3.5.2. Orzekanie o niepełnosprawności
 - 3.5.3. Realizacja programów celowych PFRON
 - 3.5.4. Zadania zlecone
4. Współpraca z organizacjami pozarządowymi:
 - 4.1. Realizacja zadań w trybie konkursowym
 - 4.2. Realizacja zadań w trybie pozakonkursowym
 - 4.3. Realizacja zadań trybie porozumień
5. Projekt systemowy współfinansowany ze środków Unii Europejskiej
6. Powiatowa strategia rozwoju pomocy społecznej
7. Organizacja Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
 - 7.1. Struktura organizacyjna i funkcjonalna
 - 7.2. Kadra
 - 7.2.1. Zasoby osobowe
 - 7.2.2. Podwyższanie kwalifikacji
 - 7.3. Mierniki jakości realizowanych zadań
 - 7.3.1. Kontrole
 - 7.3.2. Skargi i wnioski
 - 7.3.3. Decyzje i odwołania
8. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej

1. ZADANIA POMOCY SPOŁECZNEJ

Ustawa z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej dokonuje podziału zadań pomiędzy poszczególne szczeble administracji państwowej i samorządowej.

Do zadań Powiatu, realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie należą:

1.1. ZADANIA Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

- 1) opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka - po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami;
- 2) prowadzenie specjalistycznego poradnictwa;
- 3) organizowanie opieki w rodzinach zastępczych, udzielanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci oraz wypłacanie wynagrodzenia z tytułu pozostawania w gotowości przyjęcia dziecka albo świadczonej opieki i wychowania niespokrewnionym z dzieckiem zawodowym rodzinom zastępczym;
- 4) zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców, w szczególności przez organizowanie i prowadzenie ośrodków adopcyjno-opiekuńczych, placówek opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci i młodzieży, w tym placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym, a także tworzenie i wdrażanie programów pomocy dziecku i rodzinie;
- 5) pokrywanie kosztów utrzymania dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych i w rodzinach zastępczych, również na terenie innego powiatu;
- 6) przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, rodziny zastępcze oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze;
- 7) pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, rodziny zastępcze oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się;
- 8) pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, mających trudności w integracji ze środowiskiem;
- 9) prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób;
- 10) prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 11) prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej;

- 12) udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach;
- 13) szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu;
- 14) doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu;
- 15) podejmowanie innych działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;
- 16) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
- 17) sporządzanie bilansu potrzeb powiatu w zakresie pomocy społecznej;
- 18) utworzenie i utrzymywanie powiatowego centrum pomocy rodzinie, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników

Do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy:

- 1) pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, w zakresie indywidualnego programu integracji, oraz opłacanie za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w *przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia*;
- 2) prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 3) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
- 4) udzielanie cudzoziemcom pomocy w zakresie interwencji kryzysowej;
- 5) finansowanie pobytu w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz w rodzinach zastępczych dzieciom cudzoziemców ;
- 6) realizacja zadań z dziedziny przysposobienia międzynarodowego dzieci, w tym zlecenie realizacji tych zadań podmiotom prowadzącym niepubliczne ośrodki adopcyjno-opiekuńcze wyznaczone przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

1.2. ZADANIA Z ZAKRESU REHABILITACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jedn. Dz. U. 2008 Nr 14, poz. 92 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być realizowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 96, poz. 861 z późn. zm.), ze środków Funduszu mogą być realizowane, w części lub całości, następujące zadania powiatu, wykonywane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie:

w zakresie rehabilitacji społecznej:

- 1) opracowywanie i realizacja, zgodnych z powiatową strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych;
- 2) współpraca z instytucjami administracji rządowej i samorządowej w opracowywaniu i realizacji programów;
- 3) podejmowanie działań zmierzających do ograniczania skutków niepełnosprawności;
- 4) współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej tych osób;
- 5) dofinansowanie:
 - a) uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
 - b) sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
 - c) zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów,
 - d) likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
 - e) rehabilitacji dzieci i młodzieży;
- 6) dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej;
- 7) współpraca z organami rentowymi w zakresie wynikającym z odrębnych przepisów;
- 8) doradztwo organizacyjno-prawne i ekonomiczne w zakresie działalności gospodarczej lub rolniczej podejmowanej przez osoby niepełnosprawne;

1.3. ZADANIA Z ZAKRESU USTAWY O PRZECIWDZIAŁANIU PRZEMOCY W RODZINIE

Do zadań własnych powiatu należy :

- 1) tworzenie i prowadzenie ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej.

Do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy w szczególności:

- 1) tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) opracowywanie i realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

2. FINANSOWANIE ZADAŃ

2.1. DOCHODY BUDŻETOWE

W roku 2008 dochody własne powiatu wypracowane przez jednostki, w dziale 852 i 853 - Pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej zostały zaplanowane w kwocie **1.501.995,00 zł**, a wykonanie wyniosło **-1.563.478,95 zł**, co stanowi **104,10 % planu**.

Najwyższe dochody na koniec roku 2008 roku osiągnięto w rozdziale 85202 – Domy pomocy społecznej- jest to kwota 943.865,95 zł, która stanowi 106,35% wykonanych dochodów oraz w dziale 85324 PFRON – jest to kwota 49.436,00 zł, która stanowi 150% wykonanych dochodów .

Realizację dochodów własnych powiatu WĄGROWIECKIEGO w latach 2007-2008 w dziale 852 „Pomoc społeczna” oraz 853 „Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej” , ujęto w poniższej tabeli:

Tabela 1 (w zł)

Dział	Rozdział	Treść zadania	Wykonanie w roku 2007	Plan roku 2008	Wykonanie w roku 2008	Dynamika w % 6 : 4	% wykonania planu 6 : 5
1	2	3	4	5	6	7	8
852		Pomoc społeczna					
	85201	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	0	0	0	-	-
	85201	Placówki opiekuńczo-wychowawcze (porozumienia)	0	211.701,00	211.701,00	-	100
	85202	Dom pomocy społecznej	898.559,04	887.489	943.865,95	105,04	106,35
	85204	Rodziny zastępcze (porozumienia)	267.352,00	348.074,00	347.427,00	130	99
	85218	Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie	201	7.542,00	124	62	2
	85220	Ośrodek Interwencji Kryzysowej	0,00	2.500,00	0,00	-	0
853	85321	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej					
	85321	Zespoły ds. Orzekania o Niepełnosprawności	4.419,00	11.689,00	10.925,00	247	93
	85324	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	40.913,00	33.000,00	49.436,00	121	150

2.2. WYDATKI BUDŻETOWE

W okresie sprawozdawczym wydatki budżetowe w zakresie pomocy społecznej były realizowane w następujących działach:

- dział 851 „Ochrona zdrowia”

85156 – „Składki na ubezpieczenia zdrowotne oraz świadczenia dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego” - wydatki budżetowe w tym rozdziale zaplanowano w kwocie **6.691,00 zł**.

Wykonanie wyniosło **6.690,60 zł**, co stanowi 100 % planu.

Opłacono **177** składek na ubezpieczenia zdrowotne za **23** dzieci nieobjętych przedmiotowym ubezpieczeniem, przebywających w wielofunkcyjnej placówce opiekuńczo-wychowawczej w Wągrowcu.

- dział 852 „Pomoc społeczna”

- dział 853 „Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej”

Obsługa i wydatki związane z działalnością Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie organizowało i sprawowało merytoryczny nadzór nad placówką opiekuńczo-wychowawczą, rodzinami zastępczymi (w tym także usamodzielnianie wychowanków oraz pomoc na kontynuowanie nauki), domem pomocy społecznej, warsztatami terapii zajęciowej i innymi formami pomocy społecznej (poradnictwo specjalistyczne, zadania adopcyjno-opiekuńcze, interwencja kryzysowa, szkolenia kadr pomocy społecznej).

Zaplanowane wydatki w wysokości **5.256.758 zł** wykonano w kwocie **5.238.468 zł**, co stanowi **99,6** % planu.

Realizację wydatków budżetowych w latach 2007-2008 w poszczególnych działach przedstawia poniższa tabela:

Tabela 2 (w złotych)

Dział	Rozdział	Treść zadania	Wykonanie w roku 2007	Plan roku 2008	Wykonanie za rok 2008	Dynamika w % 6 : 4	% wykonania planu 6 : 5
1	2	3	4	5	6	7	8
851		Ochrona zdrowia					
	85156	Składka na ubezpieczenia zdrowotne oraz świadczenia dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego	0	6691	6691	-	100
852		Pomoc społeczna					
	85201	Placówka opiekuńczo – wychowawcze	86438	842683	841409	973	100
	85201	Placówki opiekuńczo-wychowawcze (porozumienia)	861.849	729.101,00	729.093,00	85	100
		Placówki opiekuńczo-wychowawcze (kontynuacja nauki, pomoc rzeczowa)	83.189,00	46.329,00	42.136,00	51	91
	85202	Domy pomocy społecznej	1.854.709	1.624.271	1.624.257	87,57	100
	85203	Ośrodki wsparcia	0	11.110,00	11.110,00	-	100
	85204	Rodziny zastępcze (świadczenia i wynagrodzenia)	860.356,00	993.042,00	991.234,00	115	99
		Rodziny zastępcze (kontynuacja nauki, usamodzielnienia)	195.532,00	163.725,00	163.285,00	84	100
	85204	Rodziny zastępcze – porozumienia	92.449,00	109.528,00	109.518,00	118	100
	85218	Powiatowe centra pomocy rodzinie	395.243,00	410.884,00	402.973,00	102	98

	85220	Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej (środki administracji rządowej)	38.928,00	65.312,00 (8.500)	62.851,00 (8.500)	161	96
	85226	Ośrodki adopcyjno - opiekuńcze	0	11.500,00	11.500,00	-	100
	85295	Pozostała działalność					
853		Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej					
	85321	Zespoły ds. orzekania - środki i własne	39.035,00	14.604,00	14.439,00	37	99
		-środki administracji rządowej	93.300,00	148.350,00	148.350,00	159	100
		Dotacja na działalność bieżącą warsztatów terapii zajęciowej w Wągrowcu i Wapnie	22.474	59.628	59.628	265	100
		Dotacje dla organizacji pozarządowych na realizację zadań zleconych w trybie otwartych konkursów ofert	26.845	20.000	19,994	75	99
		Razem działy 851, 852, 853	4.650.347	5.256.758	5.238.468		99,6

2.3. Środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Na realizację zadań ustawowych z zakresu rehabilitacji osób niepełnosprawnych, Zarząd Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, przyznał Powiatowi Wągrowieckiemu kwotę **1.984.833,00 zł**, z czego wykorzystano **1.979.110,93 zł**.

Dodatkowo otrzymano środki w kwocie **262.544,82 zł**, która obejmuje:

- 10.924,82 zł – realizacja programu celowego „Osoby niepełnosprawne w służbie publicznej” ,
- 202.000,00 zł - realizacja programu „Wyrównywanie różnic między regionami”,
- 49.620,00 zł - koszt obsługi zadań PFRON (2,5% środków przekazanych powiatowi)

2.4. Środki pozabudżetowe

W okresie sprawozdawczym, na pomoc społeczną (dział 852) uzyskano **dodatkowe środki** w wysokości **357.128,88 zł** , tj.

- **152.932,00 zł** - z budżetu Wojewody na realizację programu naprawczego (63.000) i działalność bieżącą domu pomocy społecznej ,
- **8.500,00 zł** – z rezerwy celowej budżetu państwa na działalność bieżącą ośrodka interwencji kryzysowej;
- **11.110,00 zł** – z budżetu Wojewody Wielkopolskiego na realizację programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy ;
- **181.586,88 zł** – środki z Europejskiego Funduszu Społecznego na realizację projektu systemowego

Dom Pomocy Społecznej otrzymał darowizny (artykuły spożywcze) na kwotę **3.283,80 zł**, w tym z Banku Żywności 3.283,80 zł:

Wielofunkcyjna Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Wągrowcu otrzymała od darczyńców darowizny (artykuły spożywcze, chemiczne, środki czystości, wyposażenie itp.) wycenione na kwotę **3.500,00 zł** , w tym z Banku Żywności 0,00 zł.

W sumie jednostki organizacyjne powiatu pozyskały 6.783,80 zł, z czego:

- 6.783,80 zł pomoc w naturze

Działania te uzupełniły środki budżetowe i przyczyniły się do realizacji ustawowych zadań.

Reasumując, w okresie sprawozdawczym Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie nadzorowało wydatki w wysokości 7.555.881,61 zł, z czego kwota 192.686,88 zł oraz pomoc rzeczowa 6.783,80 zł to wartości, które pozyskane zostały własnym staraniem pracowników instytucji pomocy społecznej.

3. INFRASTRUKTURA POMOCY SPOŁECZNEJ W POWIECIE WĄGROWIECKIM

3.1. DOM POMOCY SPOŁECZNEJ

Dom pomocy społecznej to jednostka świadcząca osobom wymagającym całodobowej opieki, z powodu wieku lub choroby, usługi: bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, w formach i zakresie wynikającym z indywidualnych potrzeb oraz umożliwiającą korzystanie ze świadczeń przysługujących z tytułu powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego.

Organizacja domu pomocy społecznej, zakres i poziom usług świadczonych przez dom uwzględnia w szczególności wolność, intymność, godność i poczucie bezpieczeństwa mieszkańców domu oraz stopień ich fizycznej i psychicznej sprawności.

Dom pomocy społecznej może również świadczyć usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób w nim niezamieszkujących.

Do domów pomocy społecznej mogą być kierowane osoby, które z uwagi na wiek, sytuację rodzinną, życiową, warunki mieszkaniowe czy materialne, kwalifikują się do korzystania z tej formy pomocy.

Do domów pomocy społecznej kierowane są również osoby przewlekle chore, których stan zdrowia nie wymaga leczenia szpitalnego, natomiast uzasadnia potrzebę stałej opieki.

W zależności od tego, dla kogo są przeznaczone, domy pomocy społecznej dzieli się na domy dla:

- osób w podeszłym wieku,
- osób przewlekle somatycznie chorych,
- osób przewlekle psychicznie chorych,
- dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie,
- dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie,
- osób niepełnosprawnych fizycznie.

W roku 2008 na terenie Powiatu Wągrowieckiego funkcjonował 1 dom pomocy społecznej, dla którego powiat jest organem prowadzącym.

3.1.1. Dom Pomocy Społecznej w Srebrnej Górze - gmina Wapno - dla osób w podeszłym wieku

Dom Pomocy Społecznej w Srebrnej Górze istnieje od 1981 roku. Funkcjonuje w zespole pałacowo-parkowym zbudowanym na przełomie XVIII i XIX wieku. Zespół pałacowy tworzą trzy wolno stojące budynki usadowione na terenie zabytkowego parku o powierzchni 16 ha.

W dwóch budynkach o łącznej powierzchni 960 m² zamieszkują pensjonariusze domu pomocy społecznej, w trzecim budynku - tzw. głównym znajduje się kuchnia, stołówka, sala rehabilitacyjna, pomieszczenie do terapii zajęciowej, magazyn, kotłownia, pomieszczenia administracji, 3 sale.

Obiekt położony w okolicy rolnej, oddalony o 4 km od Wapna - siedziby gminy.

Budżet w roku 2008 (w tym dotacja): **1.624.271,00 zł** (767.332 zł)
 Środki pozabudżetowe: 3.283,80. zł, z czego:
 · 3.283,80 zł - darowizny rzeczowe

Dom Pomocy Społecznej w Srebrnej Górze w 2008 funkcjonował na podstawie zezwolenia warunkowego wydanego przez Wojewodę Wielkopolskiego w dniu 08.05.2002 roku nr PS II..9013/23/2001.

W miesiącu grudniu 2008 roku Zarząd Powiatu wystąpił z wnioskiem wydanie stałego zezwolenia na prowadzenie domu.

3.1.2. Zadania ujęte w programie naprawczym w domu pomocy społecznej zrealizowane w roku 2008

Tabela 3

Nazwa zrealizowanego zadania ujętego w programie naprawczym	Data wykonania zadania	Koszt realizacji zadania w zł	Uwagi
LIKWIDACJA BARIER ARCHITEKTONICZNYCH	X 2008	63.000,00	
REMONTY POMIESZCZEŃ, ZAKUP WYPOSAŻENIA	V-XII 2008	21.583	
ZWIĘKSZENIE ZATRUDNIENIA o 2 ÉTATY	I-XII 2008	41.573	zespół terapeutyczny

3.1.3. Wybrane dane statystyczne

Wybrane dane charakteryzujące dom pomocy społecznej przedstawione w zestawieniu tabelarycznym

Tabela 4

Lp.	Nazwa i typ placówki	Liczba miejsc	Liczba osób przyjętych w 2008 roku	Pracownicy placówki (w przeliczeniu na etaty)		Średni koszt utrzymania mieszkańca	
				Ogółem	w tym: dział opiekuńczo-terapeutyczny	Ogłoszo ny*	faktyczn y

*zgodnie z art. 152 ustawy o pomocy społecznej domy pomocy społecznej, które nie osiągnęły obowiązującego standardu, są obowiązane do opracowania i realizacji programu naprawczego do końca 2010 r., zezwolenia warunkowe na prowadzenie domu pomocy społecznej zachowują moc nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2010 r., od dnia 1 stycznia 2009 r. organ gminy nie może kierować osób do domu pomocy społecznej prowadzonego na podstawie zezwolenia warunkowego; opłata za pobyt w domu pomocy społecznej prowadzonym na podstawie zezwolenia warunkowego po dniu 31 grudnia 2007 r. nie może ulec podwyższeniu, aż do miesiąca, w którym zostanie wydane zezwolenie na prowadzenie domu pomocy społecznej

3.2. PLACÓWKI OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZE

Placówka opiekuńczo- wychowawcza zapewnia dzieciom i młodzieży pozbawionym częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej oraz niedostosowanym społecznie dzienną lub całodobową, ciągłą lub okresową opiekę i wychowanie, jak również wspiera działania rodziców w wychowaniu i sprawowaniu opieki.

Zgodnie z art. 80 ustawy o pomocy społecznej, dziecko powinno być kierowane do całodobowej placówki opiekuńczo – wychowawczej dopiero po wyczerpaniu innych możliwości pomocy rodzinie naturalnej lub zapewnienia mu rodzinnych form pieczy zastępczej. Pobyt w placówce powinien mieć charakter przejściowy, tj. do czasu powrotu dziecka do rodziny naturalnej lub ustanowienia rodziny zastępczej.

Placówki ze względu na specyfikę działań dzielą się na :

1. Placówki wsparcia dziennego

Wspierają rodzinę w sprawowaniu jej podstawowych funkcji.

Zapewniają pomoc rodzinie i dzieciom sprawiającym problemy wychowawcze, zagrożonym demoralizacją, przestępczością lub uzależnieniami. Współpracują ze szkołą, ośrodkiem pomocy społecznej i innymi instytucjami w rozwiązywaniu problemów wychowawczych.

Z uwagi na charakter wykonywanych działań ustawa rozróżnia dwa rodzaje placówek:

- 1) opiekuńcze; których celem jest pomaganie dzieciom w pokonywaniu trudności szkolnych i organizowanie czasu wolnego, prowadzone w formie świetlic, klubów, ognisk wychowawczych i kół zainteresowań;
- 2) specjalistyczne; realizujące, obok funkcji opiekuńczej, programy psychokorekcyjne i psychoprofilaktyczne. Są to np. świetlice socjoterapeutyczne oraz ogniska wychowawcze.

Zgodnie z art. 17 pkt. 12 ustawy o pomocy społecznej, prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach opiekuńczo – wychowawczych wsparcia dziennego jest zadaniem własnym gminy. Powiat również może organizować i prowadzić placówki opiekuńczo – wychowawcze wsparcia dziennego o charakterze ponadgminnym, realizując zadanie, o którym mowa w art. 19 pkt.4 ustawy.

2. Placówki interwencyjne

Zapewniają dziecku pozbawionemu częściowo lub całkowicie opieki rodziców, znajdującemu się w sytuacji kryzysowej:

- a. doraźną, całodobową opiekę
- b. kształcenie dostosowane do jego wieku i możliwości rozwojowych
- c. opiekę i wychowanie do czasu powrotu do rodziny lub umieszczenia w rodzinie zastępczej, placówce rodzinnej albo placówce socjalizacyjnej

Przygotowują diagnozę stanu psychofizycznego i sytuacji życiowej dziecka oraz ustalają wskazania do dalszej pracy z dzieckiem.

3. Placówki rodzinne

Zapewniają dzieciom częściowo lub całkowicie pozbawionym opieki rodziców całodobową opiekę i wychowanie w warunkach zbliżonych do domu rodzinnego oraz opiekę, do czasu powrotu dziecka do rodziny, umieszczenia go w rodzinie adopcyjnej lub jego usamodzielnienia.

4. Placówki socjalizacyjne

Zapewniają całodobową opiekę i wychowanie dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodzicielskiej, dla których nie znaleziono rodzinnej opieki zastępczej.

Nadzór nad placówkami opiekuńczo – wychowawczymi

Nad placówkami opiekuńczo – wychowawczymi sprawowany jest nadzór w zakresie realizacji standardu opieki i wychowania – art. 87 ustawy o pomocy społecznej . Minister Polityki Społecznej określił szczegółowe zasady nadzoru nad przestrzeganiem standardu opieki i wychowania w placówkach opiekuńczo- wychowawczych oraz nadzoru nad działalnością ośrodków adopcyjno-opiekuńczych. Wojewoda sprawuje nadzór nad placówkami w trybie określonym w art. 126 – 134 ustawy.

Kierowanie do placówek opiekuńczo –wychowawczych

Dziecko kierowane jest do placówki przez powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, posiadający miejsce w placówce . Jeżeli powiat właściwy nie może skierować dziecka do placówki z powodu braku placówki odpowiedniego typu lub z powodu braku miejsca w takiej placówce, zwraca się do innego powiatu z wnioskiem o skierowanie dziecka do odpowiedniej placówki na jego terenie.

Od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy – Karta Nauczyciela, tj. od dnia 4 października 2005 r. skierowanie do placówki opiekuńczo – wychowawczej nie wymaga formy decyzji administracyjnej.

3.2.1. Wielofunkcyjna Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Wągrowcu

Jako placówka o charakterze socjalizacyjno- interwencyjnym, istnieje od roku 2008 roku, ma swoją siedzibę w części budynku będącego własnością Powiatu Wągrowieckiego, administrowanym przez Bursę Szkolną w Wągrowcu przy ul. Kcyńskiej nr 48.

Placówka dysponuje **29** pomieszczeniami o łącznej powierzchni **638,4 m²**, w tym : **23** pomieszczenia o łącznej powierzchni **477 m²** przeznaczonych wyłącznie na potrzeby socjalno-bytowe dzieci (ca 25 m² na dziecko) :

- 4 dwuosobowe sypialnie wraz z łazienkami
- 4 trzyosobowe sypialnie wraz z łazienkami
- 2 łazienki
- 2 kuchnie,
- 2 świetlice

usytuowanymi na I kondygnacji budynku (budynek wolny od barier architektonicznych)

oraz **5** pomieszczeniami o łącznej powierzchni **100m²** stanowiącymi zaplecze administracyjne placówki.

Placówka korzysta ponadto z : siłowni, stołówki, sali gimnastycznej oraz przyległego terenu zielonego o powierzchni **1500 m²** wyposażonego w huśtawki, piaskownice etc.

Placówka przeznaczona dla 19 dzieci , w grupie socjalizacyjnej docelowo opieką może być objętych 10 dzieci (w wyjątkowych sytuacjach regulamin placówki przewiduje okresowe zwiększenie liczby miejsc w tej grupie przy jednoczesnym zmniejszeniu liczny miejsc w grupie interwencyjnej.

W wyniku intensywnej pracy z wychowankami , ich rodzinami oraz innymi instytucjami – w roku 2008 placówkę opuściło 6 wychowanków.

3.2.2. Wybrane dane statystyczne

Wybrane dane charakteryzujące placówkę opiekuńczo-wychowawczą w zestawieniu tabelarycznym

Tabela 5

Lp.	Nazwa i typ placówki	Liczba miejsc	Liczba osób przyjętych w 2008 roku	Pracownicy placówki (w przeliczeniu na etaty)	
				Ogółem	w tym: pracownicy bezpośrednio sprawujący opiekę nad dziećmi
1.	Wielofunkcyjna placówka opiekuńczo-wychowawcza	19	25	15,25	9

Liczba przyjętych dzieci

Tabela 6

L.p.	Placówka	Liczba dzieci	Powiat wągrowiecki	Inne powiaty
1.	Wielofunkcyjna Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Wągrowcu	25	17	8

Do dnia 31 grudnia 2008 r. (od 11 lutego 2008 roku) PCPR odmówiło umieszczenia, z powodu braku miejsc w placówce **195** dzieci (w tym **6** z Powiatu Wągrowieckiego) .

Średni miesięczny koszt utrzymania wychowanków w roku 2008

Tabela 7

L.p.	Placówka	Liczba dzieci	Miesięczny koszt utrzymania dziecka
1.	Wielofunkcyjna Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza	19	3.556,00

Działania podejmowane w roku 2008 przez pracowników WPOW w Wągrowcu :

- systematyczna praca z rodzinami biologicznymi wychowanków,
- systematyczna praca z wychowankiem i jego rodziną w miejscu zamieszkania,
- systematyczna i ścisła współpraca z ośrodkami pomocy społecznej w miejscach zamieszkania rodzin wychowanków,
- pracownik socjalny placówki osobiście przeprowadzał wywiady w rodzinach (np. na okoliczność urlopowania wychowanka, sporządzania planu pracy z rodziną),
- rodziny (również krewni wychowanków) były zapraszane na ważne dla wychowanka uroczystości (urodziny, imieniny, uroczystości kościelne itp.),
- rodzice byli wspierani specjalistyczną pomocą (doradztwo w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych, socjalnych , urzędowych i innych),
- ustawiczne mobilizowanie wychowanków do utrzymywania systematycznych kontaktów z rodziną,
- utrzymywanie regularnych kontaktów z instytucjami oświatowymi, pomocy społecznej, sądami, PCPR-ami oraz innymi instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz pomocy rodzinie.

Placówka, spełniając wszystkie wymagalne standardy działa na podstawie zezwolenia stałego wydanego przez Wojewodę Wielkopolskiego w dniu 11 lutego 2008 roku (nr PS. II-4.90115-1/07).

Mając na uwadze bardziej racjonalne wykorzystanie zasobów zarówno kadrowych (*psycholog, pedagog, pracownik socjalny , administracja*), logistycznych i technicznych budynku , a przede wszystkim konieczność zabezpieczenia interwencyjnie dzieci, których rodzice nie będą w stanie zapewnić właściwej całodobowej opieki

- wskazanym byłoby zwiększenie ilości miejsc docelowo do 30 (20 miejsc – grupa socjalizacyjna i 10 grupa interwencyjna)

3.3. RODZINNA OPIEKA ZASTĘPCZA

3.3.1. Rodziny zastępcze

W okresie sprawozdawczym w Powiecie Wągrowieckim funkcjonowało łącznie 78 rodzin zastępczych dla 124 dzieci:

W gminie **miejskiej Wągrowiec**

- . 28 rodzin spokrewnionych dla 38 dzieci,
- . 4 rodziny niespokrewnione dla 8 dzieci,
- .

W ciągu roku 2008 w gminie miejskiej ustanowiono 3 nowe spokrewnione rodziny zastępcze dla 5 dzieci, a 2 rodziny przestały funkcjonować.

W jednym przypadku przyczyną zaprzestania funkcjonowania było osiągnięcie pełnoletności przez wychowanka rodziny zastępczej i rozpoczęcie przezeń procesu usamodzielnienia, w drugim przypadku na mocy postanowienia sądu dziecko zostało umieszczone w Wielofunkcyjnej Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Wągrowcu.

W gminie **wiejskiej Wągrowiec:**

- . 9 rodzin spokrewnionych dla 12 dzieci,
- . 2 rodziny niespokrewnione dla 3 dzieci,
- . 1 rodzina zawodowa niespokrewniona z dzieckiem o charakterze pogotowia rodzinnego dla 4 dzieci

W ciągu roku 2008 w gminie :

- przekształcono 1 rodzinę niespokrewnioną z dzieckiem na zawodową rodzinę zastępczą niespokrewnioną o charakterze pogotowia rodzinnego,
- do istniejącej 1 rodziny zastępczej niespokrewnionej z dzieckiem przyjęto 1 dziecko,
- utworzono 1 rodzinę spokrewnioną,
- 1 wychowanek opuścił rodzinę zastępczą z powodu osiągnięcia pełnoletności i zakończenia procesu usamodzielnienia.

W gminie **Damasławek :**

- . 1 rodzina spokrewniona dla 2 dzieci,
- . 1 rodzina niespokrewniona wielodzietna dla 8 dzieci

W ciągu roku 2008 w gminie :

- przekształcono 1 rodzinę niespokrewnioną z dzieckiem na rodzinę zastępczą niespokrewnioną z dzieckiem wielodzietną,

W gminie **Gołańcz:**

- . 6 rodzin spokrewnionych dla 7 dzieci,
- . 4 rodziny niespokrewnione dla 9 dzieci

W ciągu roku 2008 w gminie :

- na mocy postanowienia sądu rozwiązano 1 rodzinę zastępczą spokrewnioną i dziecko powróciło do matki
- do istniejącej 1 rodziny zastępczej spokrewnionej przyjęto 1 dziecko.

W gminie **Mieścisko** :

- . 2 rodziny spokrewnione dla 3 dzieci,
- . 2 rodziny niespokrewnione dla 4 dzieci
- . 1 rodzina zawodowa niespokrewniona z dzieckiem specjalistyczna dla 3 dzieci

W ciągu roku 2008 w gminie :

- przekształcono 1 rodzinę niespokrewnioną z dzieckiem na rodziną zastępczą zawodową niespokrewnioną z dzieckiem specjalistyczną,
- utworzono 1 rodzinę spokrewnioną

W gminie **Skoki**:

- . 12 rodzin spokrewnionych dla 16 dzieci,
- . 4 rodziny niespokrewnione dla 6 dzieci

W ciągu roku 2008 w gminie :

- na mocy postanowienia sądu rozwiązano 2 rodziny zastępcze spokrewnione i 1 niespokrewnioną. W każdym przypadku przyczyną zaprzestania funkcjonowania było osiągnięcie pełnoletności przez wychowanków rodziny zastępczej i rozpoczęcie przezeń procesu usamodzielnienia
- utworzono 1 rodzinę spokrewnioną,

W gminie **Wapno**:

- . 1 rodzina spokrewniona dla 1 dziecka,

W ciągu roku 2008 w gminie :

- rodzina spokrewniona zmieniła miejsce zamieszkania i osiedliła się czasowo w Gminie Wągrowiec,

3.3.2. Usamodzielniania

W roku 2008 procedurę usamodzielnienia prowadzono z 44 wychowankami rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Z tej grupy 34 wychowanków kontynuuje naukę :

- 1 w gimnazjum,
- 25 szkole średniej
- 8 szkole wyższej.

Każdy wychowanek na kontynuowanie nauki otrzymywał świadczenie pieniężne w wysokości 30% podstawy (tj. kwotę 494,10 zł miesięcznie) .

Ponadto:

- 6 wychowanków skorzystało z pomocy: na zagospodarowanie w formie rzeczowej- 4 (w ramach tej pomocy zakupiono, m.in. materiały niezbędne do wyposażenia i remontu mieszkania na łączną kwotę 10.175,00 zł.) oraz na usamodzielnienie -2 (na łączną kwotę 9882,00 zł);
- 8 spośród usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych zostało objętych intensywnymi działaniami pomocowymi w ramach przez centrum projektu systemowego współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Pracownicy PCPR realizujący zadania związane bezpośrednio z opieką następczą
(*dwie osoby/ dwa etaty*) sporządzili ponadto:

- 146 sprawozdań do sądów rodzinnych, dotyczących funkcjonowania małoletnich wychowanków w rodzinach zastępczych,
- 162 aktualizacje wywiadów środowiskowych w rodzinach zastępczych, pogotowiu rodzinnym, rodzinach biologicznych wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych, u usamodzielnionych wychowanków rodzin zastępczych oraz na rzecz innych podmiotów,
- 146 wywiadów opiekuńczo – wychowawczych w rodzinach zastępczych i pogotowiu rodzinnym,
- 122 decyzje administracyjne, dotyczące przyznania, wstrzymania lub odmowy świadczeń pieniężnych na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych i kontynuacji nauki przez usamodzielnionych wychowanków,
- 25 decyzji administracyjnych, dotyczących zwolnienia z odpłatności za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej i placówce opiekuńczo- wychowawczej lub jej naliczenia rodzicom biologicznym;
- nadzorowali 39 spotkań rodziców biologicznych z dziećmi umieszczonymi w rodzinach.
- wydali na zlecenie sądu 3 opinie dotyczące istniejących rodzin zastępczych;

a ponadto

- systematycznie pracowali z rodzinami biologicznymi wychowanków,
- systematycznie pracowali z wychowankiem i jego rodziną w miejscu zamieszkania,
- systematycznie i ściśle współpracowali z ośrodkami pomocy społecznej w miejscach zamieszkania rodzin wychowanków,
- rodzice naturalni, zastępczy oraz wychowankowie byli wspierani specjalistyczną pomocą (doradztwo w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych, socjalnych , urzędowych i innych),
- ustawicznie mobilizowano wychowanków do utrzymywania systematycznych kontaktów z rodziną,
- utrzymywano regularne kontakty z instytucjami oświatowymi, pomocy społecznej, sądami, PCPR- ami oraz innymi instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz pomocy rodzinie.

3.4. OŚRODEK INTERWENCJI KRYZYSOWEJ

W ramach działalności ośrodka interwencji kryzysowej, PCPR od 16 lutego 2006 roku podejmuje, na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu, zespół interdyscyplinarnych działań mających na celu przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności społecznej.

W ramach interwencji kryzysowej udzielana jest specjalistyczna pomoc w formie poradnictwa i wsparcia psychologicznego, a także w zależności od potrzeb – poradnictwo socjalne lub prawne.

W sytuacjach uzasadnionych – możliwe jest również udzielenie max. 3 miesięcznego schronienia, w sytuacjach tego wymagających w hostelu zlokalizowanym w Antoniewie.

Specjaliści pełnią dyżury stałe w siedzibie PCPR:

- poradnictwo psychologiczne - umowa o pracę - etat (poniedziałek 13.30-18.00, środa 10-12.00 , piątek 10-13.00);

- poradnictwo socjalne i prawne - umowa zlecenie – (10 godzin miesięcznie - drugi, czwarty poniedziałek i czwartek miesiąca);

- telefon zaufania (poniedziałek 17.30 – 18.30 i czwartek 12.00-13.30)

W przypadkach wymagających natychmiastowej interwencji – na wniosek policji, prokuratury, klientów podejmowali także działania w innym niż stałe określony czasie pracy.

W 2006 roku 46 rodzin , zaś w 2007 roku 67 rodzin zostało poddanych interdyscyplinarnym działaniom interwencji kryzysowej.

Około 70% klientów zidentyfikowano jako mieszkańców wsi, a najliczniejszą grupę szukających pomocy i wsparcia stanowiły kobiety w wieku 35-50 lat

W sytuację kryzysową w 2007 roku uwikłanych było ponad 250 osób, w tym około 60 dzieci.

W roku 2008 działalność OIK znacznie się rozszerzyła, co jest odpowiedzią na zaistniałe potrzeby.

Ilość spraw prowadzonych - **217** (tę liczbę należałoby pomnożyć przynajmniej dwukrotnie, gdyż w rozpatrywanych sprawach brały/biorą udział w większości całe rodziny).

Funkcjonowały dwie grupy terapeutyczne dla ofiar przemocy domowej.

Pracownicy OIK, we współpracy z policją pracowali także – jako nieliczni w województwie wielkopolskim i całej Polsce – ze sprawcami przemocy domowej (w tym celu ukończono specjalistyczne szkolenia), działał także telefon zaufania.

Ofiary przemocy domowej mogły liczyć na pomoc specjalistyczną oraz wsparcie na wielu etapach ich walki z przemocą.

Porad specjalistycznych udzielano nie tylko w formie gabinetowej, często psycholog czy pracownik socjalny wspierali klientów nie mogących z ważnych względów dotrzeć instytucji w miejscu ich zamieszkania , szkołach, szpitalu.

Sukcesywnie rozszerzany był zakres współpracy z policją, sądem, kuratorami, ośrodkami pomocy społecznej szkołami, lekarzami, poradnią uzależnień i komisjami rozwiązywania problemów alkoholowych etc. celem wypracowania powiatowych standardów przeciwdziałania przemocy w rodzinach.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej zorganizował ponadto debatę na temat samobójstw oraz zainicjował powiatową imprezę pod hasłem „Kocham cię życie”, której finał w miał miejsce dnia 12.12.2008 r. w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2 przy ul. Kościuszki.

Osoby pracujące w oik utrzymują stały kontakt z policją, sądem, kuratorami, prokuraturą M/GOPS-ami,

Do czynników utrudniających realizację zadania należy zaliczyć: brak integracji i koordynacji działań instytucji pomocowych w powiecie, słabe ich powiązanie logistyczne, brak wypracowanych interdyscyplinarnych metod współdziałania i wymiany informacji .

Ośrodek do realizacji zadań potrzebuje także przynajmniej jeszcze jednego pomieszczenia do pracy bieżącej, a także większej ilości godzin pracy specjalistów (prawnik, terapeuta).

Ilość spraw prowadzonych w roku 2008 - 217
(z uwzględnieniem miejsca zamieszkania klientów):

- miasto Wągrowiec – 101
- gmina Wągrowiec – 43
- gmina Gołańcz – 27
- gmina Mieścisko – 14
- gmina Skoki – 15
- gmina Damasławek – 10
- gmina Wapno – 7

Kryzys powodowany był w szczególności przemocą fizyczną, psychiczną, seksualną, ekonomiczną, alkoholizmem, także uzależnieniem od narkotyków, molestowaniem seksualnym dzieci, kazirodztwem, depresjami, problemami DDA (dorosłe dzieci alkoholików), wykluczeniem społecznym , głównie ludzi z chorobą psychiczną, samotnością, widokiem zabójstwa (dzieci), samobójstwem członków rodziny, animozjami i sporami rodzinnymi, anoreksją i bulimią.

Do najczęściej podejmowanych działań należały: pomoc psychologiczna (w tym interwencja, terapia indywidualna i grupowa), mediacje rodzinne, motywowanie do podjęcia leczenia, motywowanie i pomoc w podjęciu działań prawnych i formalnych związanych ze zjawiskiem przemocy , uświadomienie relacji zachodzących pomiędzy ofiarą i sprawcą przemocy, ścisła współpraca z organami ścigania, instytucjami pomocowymi i innymi.

3.4.1. – Program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy

(zadanie dotowane ze środków Wojewody Wielkopolskiego)

Program realizowany był w okresie maj – grudzień 2008.

Beneficjentami programu byli mężczyźni – 14 osób. Tylko jeden z nich skazany był prawomocnym wyrokiem z nakazem uczestniczenia w programie korekcyjno-edukacyjnym dla sprawców przemocy domowej. Reszta osób uczestniczyła na zasadzie dobrowolności, z tym, że niektórzy byli zmotywowani przez kuratorów lub policję (6 osób).

Wobec 2 uczestników programu toczyły się sprawy karne z art. 207 (przemoc domowa).

Zajęcia prowadzone były indywidualnie, gdyż uczestnicy nie wyrazili zgody na zajęcia grupowe. Prowadzono je metodą warsztatową przeplataną mini-wykładami i rozmową. Uczestnicy mieli okazję skonfrontowania się z sobą, rozpoznania powodów swojej agresji, poznania cyklu przemocy, określenia swoich przekonań stojących za określonymi zachowaniami. Opracowano także indywidualne plany bezpieczeństwa.

Podczas realizacji projektu nawiązano bardzo ścisły kontakt z Policją, zespołem kuratorów, zespołem sędziowskim w Wągrowcu, prokuratorami. Wysłano pisma informujące o realizacji programu do wszystkich instytucji związanych z wymiarem sprawiedliwości, także do ościennych powiatów (chodzieski i obornicki), wydrukowano także specjalne ulotki informacyjne, poinformowano prasę.

W roku bieżącym planuje się dalszą realizację programu.

3.5. REHABILITACJA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Zgodnie z planem finansowym PFRON na rok 2008, wysokość środków wykorzystanych przez powiat z przeznaczeniem na ustawowe zadania samorządu z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych wyniosła **1.979.110,93 zł** .

Dodatkowo otrzymano środki PFRON w kwocie **262.544,82 zł** na :

- 10.924,82 zł – realizację programu celowego „Osoby Niepełnosprawne w służbie publicznej” (refundacja kosztów niepełnosprawnego pracownika w PZSON) ;
- 202.000,00 zł - realizacja programu „Wyrównywanie różnic między regionami” ,
- 49.620,00 zł - obsługę zadań PFRON – 2,5 % od środków przekazanych przez PFRON

3.5.1. Rehabilitacja społeczna

Rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwienie osobom niepełnosprawnym aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym.

Zadanie to realizowane było przede wszystkim przez:

- wyrabianie zaradności osobistej i pobudzanie aktywności społecznej osoby niepełnosprawnej,
- wyrabianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych,
- likwidację barier, w szczególności architektonicznych, urbanistycznych, transportowych, technicznych, w komunikowaniu się i dostępie do informacji,
- kształtowanie w społeczeństwie właściwych postaw i zachowań sprzyjających integracji z osobami niepełnosprawnymi.

W roku sprawozdawczym rehabilitację społeczną realizowano poprzez:

3.5.1.1. Dofinansowanie do uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych

Turnus oznacza zorganizowaną formę aktywnej rehabilitacji połączonej z elementami wypoczynku, której celem jest ogólna poprawa psychofizycznej sprawności oraz rozwijanie umiejętności społecznych uczestników, między innymi przez nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych, realizację i rozwijanie zainteresowań, a także przez udział w innych zajęciach przewidzianych programem turnusu.

O dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym może ubiegać się osoba niepełnosprawna, która posiada aktualne orzeczenie o niepełnosprawności, stosowne skierowanie lekarskie oraz złoży wniosek o przyznanie dofinansowania.

Wysokość dofinansowania zależy od stopnia niepełnosprawności beneficjenta i kształtuje się w granicach od 18 do 27 % przeciętnego wynagrodzenia .

Turnusy są organizowane w ośrodkach, które zapewniają osobom niepełnosprawnym odpowiednie warunki pobytu, dostosowane do rodzaju i stopnia niepełnosprawności uczestników turnusu oraz bazę do prowadzenia rehabilitacji i realizacji określonego programu turnusu.

Czas trwania turnusu wynosi co najmniej 14 dni. Turnusy odbywają się tylko w ośrodkach, które posiadają wpis Wojewody uprawniający do organizowania turnusów lub przyjmowania grup turnusowych.

W 2008 roku:

- 628 osób złożyło wnioski o dofinansowanie (+ 156 opiekunów),
- 246 osobom na kwotę 193.587,00 zł wypłacono dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych, z czego:
 - 6 osób - dorośli niepełnosprawni z ZPCH 2.664,00 zł
 - 159 osób - pozostali dorośli niepełnosprawni 98.493,00 zł
 - 59 osoby - dzieci i młodzież niepełnosprawna 39.311,00 zł
 - 46 osób - opiekunowie dorosłych 20.466,00 zł
 - 49 osób - opiekunowie dzieci i młodzieży 21.789,00 zł
 - 17 osób niepełnosprawne uczestniczących w projekcie systemowym Program Operacyjny Kapitał Ludzki 7.1.2 10.864,00 zł
 - 5 osób zrezygnowało.

Przeciętna wysokość dofinansowania wyniosła dla uczestnika 604,00 zł i dla opiekuna 444,00 zł na osobę.

W związku ze znacznym deficytem środków PFRON na realizację tego zadania dofinansowanie otrzymały w szczególności :

- osoby niepełnosprawne w wieku do 16 lat, albo w wieku do 24 lat uczące się i niepracujące bez względu na stopień niepełnosprawności;
- osoby uczestniczące w projekcie systemowym Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 7.1.2.
- osoby niepełnosprawne dorosłe, które nie korzystały z dofinansowania ze środków PFRON w 2007 roku z zachowaniem zasady określonej w § 5 pkt. 12 rozporządzenia w sprawie turnusów rehabilitacyjnych tj. ze znacznym, umiarkowanym a następnie lekkim stopniem niepełnosprawności;
- osoby niepełnosprawne dorosłe, które korzystały w 2007 roku z dofinansowania ze środków PFRON z zachowaniem zasad jw. z tym, że w drugim kryterium oceny poza posiadanym stopniem niepełnosprawności jest dochód określony we wniosku o dofinansowanie uczestnictwa w turnusie.

Limit środków Funduszu wyniósł **198.320,00 zł**, wykorzystano środki w kwocie **193.587,00 zł**, co stanowi **97,61%** planu.

Nie wykorzystano kwoty 4.733,00 zł z powodu rezygnacji z uczestnictwa w turnusie 5 osób z przyczyn zdrowotnych - zwrot środków przekazanych tytułem dopłaty przez centrum na konto organizatora nastąpił dopiero 31 grudnia 2008 roku.

3.5.1.2. Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych

Dofinansowanie powyższego zadania ma na celu umożliwienie lub w znacznym stopniu ułatwienie osobie niepełnosprawnej wykonywanie podstawowych, codziennych czynności lub kontaktów z otoczeniem. O dofinansowanie mogą ubiegać się :

- na likwidację barier architektonicznych – osoby niepełnosprawne, które mają trudności w poruszaniu się, jeżeli są właścicielami nieruchomości lub użytkownikami wieczystymi nieruchomości albo posiadają zgodę właściciela lokalu lub budynku mieszkalnego, w którym stale zamieszkują,
- na likwidację barier w komunikowaniu się i technicznych – osoby niepełnosprawne, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami wynikającymi z niepełnosprawności.

Wysokość dofinansowania likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych wynosi do 80% kosztów przedsięwzięcia, nie więcej jednak niż do wysokości.

W roku sprawozdawczym 165 osób złożyło wnioski o dofinansowanie tego zadania, na kwotę **619 948,00 zł**.

Dofinansowanie otrzymało **76 osób** niepełnosprawnych (w tym: **21 dzieci i młodzież** na kwotę **231 925,00 zł**, którą wydatkowano w następujący sposób:

• na likwidację barier architektonicznych	(36 osób)	- 185 919,00 zł
• na likwidację barier w komunikowaniu się	(33 osoby)	- 39 506,00 zł
• na likwidację barier technicznych	(7 osób)	- 6 500,00 zł

Limit środków Funduszu: **232 273,00 zł**, wykorzystano środki w kwocie **231 925,00 zł**, co stanowi **99,85 % planu**.

3.5.1.3. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

O dofinansowanie powyższego zadania mogą ubiegać się osoby niepełnosprawne, stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności, jeżeli średni miesięczny dochód, w rozumieniu przepisów o zasiłkach rodzinnych, pielęgnacyjnych i wychowawczych, pomniejszony o obciążenie zaliczką na podatek dochodowy od osób fizycznych, składkę z tytułu ubezpieczenia emerytalnego, rentowego i chorobowego określonego w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych oraz o kwotę alimentów świadczonych przez osoby pozostające we wspólnym gospodarstwie domowym na rzecz innych osób, podzielony przez liczbę osób pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym, obliczony za kwartał poprzedzający miesiąc, w którym składany wniosek, nie przekroczy kwoty :

- 50% przeciętnego wynagrodzenia na osobę we wspólnym gospodarstwie domowym;
- 65% przeciętnego wynagrodzenia w przypadku osoby samotnej.

Wysokość dofinansowania do sprzętu rehabilitacyjnego wynosi do 60 % kosztów tego sprzętu, nie więcej jednak jak pięciokrotność przeciętnego wynagrodzenia, a w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze wynosi:

- do 100 % udziału własnego osoby niepełnosprawnej w limicie ceny ustalonym na podstawie odrębnych przepisów, jeżeli taki udział jest wymagany,
- do 150 % sumy kwoty limitu, jeżeli cena zakupu jest wyższa niż ustalony limit.

Limit środków Funduszu: **225 384,00 zł** wykorzystano środki w wysokości **225 379,00 zł**, co stanowi **100 % planu**.

W ramach wydatkowej kwoty **399 osób** niepełnosprawnych otrzymało dofinansowanie.

3.5.1.4. Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych

O dofinansowanie ze środków Funduszu do organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki dla osób niepełnosprawnych mogą ubiegać się osoby prawne i jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej, które złożą odpowiedni wniosek w terminie do dnia 30 listopada roku poprzedzającego realizację zadania, oraz :

- prowadzą działalność na rzecz osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej 2. lat przed złożeniem wniosku;
- udokumentują zapewnienie odpowiednich do potrzeb osób niepełnosprawnych warunków technicznych i lokalowych do rodzaju zadania;
- udokumentują posiadanie środków własnych lub pozyskanych z innych źródeł na sfinansowanie przedsięwzięcia, w wysokości nieobjętej dofinansowaniem ze środków Funduszu.

Wysokość dofinansowania organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych wynosi maksymalnie do 60 % kosztów przedsięwzięcia.

Limit środków Funduszu: **28 150,00 zł**, wykorzystano środki w wysokości **28 005,00 zł**, co stanowi 99,5 % **planu**.

5 uprawnionych podmiotów złożyło 5 wniosków o dofinansowanie 9 przedsięwzięć na rzecz osób niepełnosprawnych.

Zawarto 9 umów na dofinansowanie 9 imprez integracyjnych, w których wzięło udział 850 osób, w tym 419 osób niepełnosprawnych. Były to osoby dorosłe (członkowie Polskiego Związku Niewidomych, Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów oraz Stowarzyszenia REHABILITACJA), oraz dzieci (podopieczni TPD w Wągrowcu, Polskie Towarzystwo Społeczno-Sportowe SPRAWNI RAZEM).

3.5.2. Orzekanie o niepełnosprawności

Starosta w ramach zadań z zakresu administracji rządowej, powołuje powiatowy zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności. Powiatowy zespół orzeka na wniosek osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego albo, za jej zgodą ośrodka pomocy społecznej.

W orzeczeniu powiatowego zespołu, poza ustaleniem niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności, określone są wskazania dotyczące w szczególności:

- odpowiedniego zatrudnienia uwzględniającego psychofizyczne możliwości danej osoby,
- szkolenia, w tym specjalistycznego,
- zatrudnienia w zakładzie aktywności zawodowej,
- uczestnictwa w terapii zajęciowej,

- konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne, ułatwiające funkcjonowanie danej osoby,
- korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, przez co rozumie się korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki,
- konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy osoby drugiej, w związku z ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji,
- konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji,
- spełnienia przez osobę niepełnosprawną przesłanek określonych w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym.

Zespół ma swoją siedzibę w części budynku będącego własnością powiatu wągrowieckiego, administrowanym przez Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 w Wągrowcu przy ul. Kcyńskiej nr 48.

Obsługę administracyjną zespołu realizuje dwóch pracowników centrum zatrudnionych w ramach dwóch pełnych etatów.

Przewodnicząca Zespołu oraz pozostali powołani przez Starostę członkowie zespołu orzekającego tj. : lekarze orzekający , psycholog, pracownik socjalny, pedagog, doradca zawodowy są zatrudnieni na podstawie umów cywilnoprawnych.

Koszt działalności funkcjonującego w ramach struktur centrum powiatowego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności w Wągrowcu wyniósł w roku 2008 **132.335 zł** , z czego:

- **93.300 zł** otrzymano z dotacji celowej,
- **39.035 zł** wydatkowano ze środków powiatu.

Przeciętny koszt wydania jednego orzeczenia wyniósł **69,65 zł**

Uzasadnienie wydatków w roku 2008 przedstawia poniższa tabela:

Tabela 8

Liczba wydanych orzeczeń (osoby przed 16 rokiem życia)	Liczba wydanych orzeczeń (osoby po 16 roku życia)	Ogółem	Kwota ogółem w złotych
255	1645	1.900,00	69,65

3.5.3. Realizacja programów celowych PFRON

W roku 2008 Powiat Wągrowiecki złożył 2 wnioski i 1 wystąpienie do Państwowego Funduszu Osób Rehabilitacji Niepełnosprawnych w ramach programu „Wyrównywanie różnic między regionami”.

W ramach obszaru B – na likwidację barier w zakładach opieki zdrowotnej i placówkach edukacyjnych w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania:

a) w ramach wystąpienia uzyskano środki na budowę podjazdu w Przedszkolu w Gołańczy – **62.000,00 zł**

b) w ramach wniosków o dofinansowanie uzyskano środki na budowę windy w Szpitalu Powiatowym w Wągrowcu – **140.000,00 zł**

Łącznie, na realizację złożonych wniosków do programu „ Wyrównywanie różnic między regionami” otrzymano kwotę **202.000,00 zł**

Ponadto, w ramach działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, a także za pomocą środków informacyjnych, na bieżąco upowszechnia się informacje o programach celowych dla indywidualnych osób niepełnosprawnych, realizowanych przez Wielkopolski Oddział PFRON w Poznaniu , tj. :

- **Uczeń na wsi** (dofinansowanie do kosztów nauki dzieci i młodzieży niepełnosprawnej uczącej się w szkole podstawowej, gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej);
- **Student II** (dofinansowanie do kosztów nauki studentów i uczniów szkół policealnych);
- **Komputer dla Homera** (zakup sprzętu komputerowego i elektronicznego dla niewidomych i niedowidzących)
- **Pegaz 2003** (dofinansowanie do zakupu sprzętu komputerowego, pomocy w zakupie i montażu oprzyrządowania do samochodu, zakupu wózków inwalidzkich o napędzie elektrycznym;
- **Sprawny dojazd** (pomoc w zakupie samochodu, jego przystosowania oraz w uzyskaniu prawa jazdy przez osoby niepełnosprawne);

4. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

4.1. ZLECANIE ZADAŃ W TRYBIE KONKURSOWYM

Wychodząc naprzeciw zapotrzebowaniu oraz realizując ustawowe obowiązki powiatu z zakresu ustawy o pomocy społecznej ogłoszono konkursy na realizację w 2008 roku następujących zadań:

4.1.1. Programy aktywizujące i poprawiające jakość życia osób starszych

Zadanie realizowane było zgodnie z zawartymi umowami z:

1. Polskim Związkiem Emerytów, Rencistów i Inwalidów Skoki - umowa nr 91/2008 z dnia 18.06.2008r.
2. Polskim Związkiem Emerytów, Rencistów i Inwalidów Wągrowiec - umowa nr 90/2008 z dnia 30.05.2008r.,

podmioty złożyły roczną informację o finansowej i merytorycznej realizacji zadania rozliczając w całości przyznaną dotację w kwotach :

5.364,00zł, 6.000,00 zł. informacja została przyjęta bez zastrzeżeń .

4.1.2. Edukacja informatyczna seniorów

Zadanie było realizowane zgodnie z zawartą umową nr 92/2008 z dnia 09.06.2008 r. Podmiot realizujący - Fundacja Pomocy Dzieciom Wiejskim Bliżyce - złożył roczną informację o finansowej i merytorycznej realizacji zadania rozliczając przyznaną dotację w kwocie 3.000,00 zł informacja została przyjęta bez zastrzeżeń.

4.1.3. Programy aktywizacyjno-kompensacyjno- edukacyjne, w szczególności dla dzieci niepełnosprawnych

Zadanie było realizowane zgodnie z zawartą umową nr 94/2008 z dnia 13.06.2008 roku na realizację zadania .

Podmiot Wielkopolskie Stowarzyszenie „Rehabilitacja” złożyła roczną informację o finansowej i merytorycznej realizacji zadania rozliczając przyznaną dotację w kwocie 2.993,99 zł a niewykorzystane środki w kwocie 6,01zł zwrócono na konto powiatu , informacja została przyjęta bez zastrzeżeń .

4.1.4. Podnoszenie aktywności społecznej i umiejętności osób niepełnosprawnych

Zadanie było realizowane zgodnie z zawartą umową nr 93/2008 z dnia 13.06.2008 r. na realizację zadania z zakresu pomocy społecznej w 2008 roku. Podmiot realizujący - Fundacja Pomocy Dzieciom Wiejskim Bliżyce - złożył roczną informację o finansowej i merytorycznej realizacji zadania rozliczając przyznaną dotację w kwocie 3.000,00zł, informacja została przyjęta bez zastrzeżeń .

4.2. ZLECANIE ZADAŃ W TRYBIE POZAKONKURSOWYM

(zadanie wynikające z art. 10b ust.2a i 2b ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych – 10% udział środków innych niż PFRON w finansowaniu działalności wtz)

Roczna dotacja ze środków własnych powiatu w wysokości – 59.628,00zł;

w tym dla:

- warsztatu terapii zajęciowej Wągrowiec - 41.415,00 zł umowa nr 6/2008 z dnia 14.01.2008 r.;
- warsztatu terapii zajęciowej Wapno - 18.213,00zł umowa nr 7/2008 z dnia 14.01.2008 r.

4.3. ZLECANIE ZADAŃ W TRYBIE POROZUMIEŃ

4.3.1. Porozumienie z Powiatem Piłskim

Na podstawie art. 77 ust.1 oraz 83 ust.1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2008r. Nr 115 poz. 728 z póź. zm.) oraz stosownych uchwał podjętych przez Rady Powiatów – Piłskiego i Wągrowieckiego zawarte zostało w dniu 26 czerwca 2008 roku Porozumienie Nr 1/2008 na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej należących do kompetencji ośrodka adopcyjno-opiekuńczego .

Planowana kwota dotacji na wykonanie zadania wynosiła 20.000,00 zł (zakładano realizację działań w stosunku do większej ilości potencjalnych kandydatów).

W ramach porozumienia Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wągrowcu skierowało na szkolenie do pełnienia funkcji rodziny zastępczej 4 małżeństwa i 1 osobę nie pozostającą w związku małżeńskim.

Przyjmujący zadanie, w ramach realizacji porozumienia :

- 1) dokonał wstępnej kwalifikacji, kandydatów na rodzinę zastępczą spokrewnioną lub niespokrewnioną z dzieckiem przed przystąpieniem do szkolenia (dojazd i przeprowadzenie wywiadu środowiskowego w miejscu zamieszkania kandydatów oraz przeprowadzenie badań psychologicznych w siedzibie Ośrodka).
- 2) przeprowadził szkolenia dla kandydatów na rodzinę zastępczą spokrewnioną lub niespokrewnioną z dzieckiem.
- 3) przeprowadził szkolenia dla kandydatów na zawodową niespokrewnioną z dzieckiem specjalistyczną rodzinę zastępczą.
- 4) przekazał naszemu Centrum informację o wynikach kwalifikacji wstępnej i końcowej kandydatów na rodziców zastępczych wraz z odpisem zaświadczenia kwalifikacyjnego i dokumentacją rodziny oraz informację o kandydatach na rodziców zastępczych, którzy nie uzyskali zaświadczenia kwalifikacyjnego.

Całkowita przekazanej dotacji dla Powiatu Piłskiego za realizację powierzonego zadania wyniosła 11.500,00 złotych.

5. PROJEKT SYSTEMOWY WSPÓLFINANSOWANY ZE ŚROKÓW UNII EUROPEJSKIEJ

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wągrowcu w roku 2008, na podstawie umowy zawartej pomiędzy Wojewódzkim Urzędem Pracy w Poznaniu a Powiatem Wągrowieckim realizowało program współfinansowany przez Europejski Fundusz Społeczny pn. „**Rozwój i upowszechnianie form aktywnej integracji wśród osób niepełnosprawnych i pomoc w usamodzielnianiu się osób opuszczających rodziny zastępcze**” Nr POKL.07.01.02-30-017/08-00.

Czas realizacji projektu w roku 2008 : 1.04.2008r do 31.12.2008r

W programie uczestniczyło 40 osób z terenu Powiatu Wągrowieckiego.

Program skierowany był do osób niepełnosprawnych i osób usamodzielnianych opuszczających rodziny zastępcze, będących jednocześnie bezrobotnymi, nie aktywnymi zawodowo, poszukującymi pracy.

Uczestnicy projektu objęcie byli pracą socjalną oraz działaniami aktywnej integracji.

Wszyscy uczestnicy projektu objęci byli kontraktami socjalnymi.

1/. 32 osoby niepełnosprawne w ramach projektu uczestniczyły w :

- turnusie rehabilitacyjnym rozszerzonym o ocenę predyspozycji zawodowych, spotkania z doradcą zawodowym (konsultacje indywidualne)
- badania profilaktyczne (kompleksowe badania zakończone zaświadczeniem lekarskim o predyspozycjach zawodowych bądź ich braku),
- poradnictwem psychologicznym indywidualnym ,
- poradnictwem prawnym .

2/. 12 osób ukończyło kurs prawa jazdy kat. B,

3/. 1 osoba usamodzielniana opuszczająca rodzinę zastępczą ukończyła kurs prawa jazdy Kat. C,

4/. 2 osoby usamodzielniane opuszczające rodzinę zastępczą ukończyło kurs obsługi wózka widłowego,

5/. 3 osoby niepełnosprawne ukończyły kurs obsługi wózka widłowego

6/. 5 osób usamodzielnianych opuszczających rodziny zastępcze ukończyło szkolenie informatyczne,

7/. 8 osób usamodzielnianych opuszczających rodziny zastępcze otrzymało pomoc rzeczową na zagospodarowanie (pralka, lodówka, kuchenka mikrofalowa)

Partnerami w zakresie rekrutacji uczestników projektu był:

- Powiatowy Urząd Pracy w Wągrowcu
- Warsztat Terapii Zajęciowej w Wągrowcu
- Warsztat Terapii Zajęciowej w Wapnie

Uzyskanie uprawnień – prawa jazdy kat. B i D, kurs obsługi wózka widłowego, kurs komputerowy stanowią istotną pomoc w zdobyciu zatrudnienia, poszukiwaniu ofert pracy.

Całkowita wartość projektu - **203.316,21 zł**,

Dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu

Społecznego - **181.586,88 zł**

Wkład własny jednostki - **21.729,33 zł**

6. STRATEGIA ROZWOJU POMOCY SPOŁECZNEJ na lata 2002-2010 realizacja

Mając na względzie dynamikę procesów społecznych zachodzących w naszym kraju, a także niestałość przepisów prawnych regulujących kwestie związane z organizacją pomocy społecznej konieczne było i jest bieżące modyfikowanie niektórych przyjętych w strategii celów.

Instytucje i jednostki pomocy społecznej podejmowały liczne, przynoszące efekty, działania w uznanych w strategii jako priorytetowe niżej wskazanych obszarach :

Obszar I Finanse:

- podjęcie starań o zabezpieczenie środków finansowych na realizowanie standardów i rozwój placówek pomocy społecznej oraz utrzymanie placówek już istniejących);
- podjęcie starań w kierunku pozyskiwania pozabudżetowych środków finansowych na rzecz rozwiązywania problemów społecznych;
- wspieranie finansowe organizacji regionalnych o charakterze pozarządowym działających na rzecz pomocy społecznej

Obszar II Edukacja

- podnoszenie kwalifikacji pracowników placówek i instytucji pomocy społecznej
- podjęcie działań w zakresie wczesnej profilaktyki zagrożeń wśród dzieci i młodzieży
- podjęcie działań w kierunku ułatwienia dostępu do informacji i edukacji w społecznościach lokalnych
- podjęcie działań w kierunku podniesienia wiedzy społeczeństwa w zakresie zagrożeń i chorób społecznych

Obszar III Infrastruktura

- podjęcie działań w kierunku utrzymania i rozwoju istniejących placówek pomocy społecznej;
- tworzenie warunków sprzyjających dostosowaniu instytucji pomocy społecznej do zmieniających się potrzeb;
- podjęcie działań mających na celu wykorzystanie istniejącej, niezagospodarowanej bazy lokalowej ;
- podjęcie działań ukierunkowanych na umożliwienie poprawy funkcjonowania grup dysfunkcyjnych

Obszar IV Problemy społeczne

- aktywizacja i integracja społecznych jednostek i grup dotkniętych chorobą, upośledzeniem, wykorzystywaniem i przemocą w rodzinie;
- ochrona najmłodszych w rodzinach problemowych, zdezorganizowanych i zagrożonych;
- aktywne rozpoznanie i diagnoza problemów społecznych i środowisk problemowych;
- profilaktyka uzależnień – zagrożenie HIV/ AIDS i nieprzystosowanie społeczne w środowisku dzieci i młodzieży;
- multidyscyplinarna współpraca w rozwiązywaniu problemów społecznych;

Obszar V Społeczność lokalna

- rozwijanie działań wspierających środowisko rodzinne;
- współuczestniczenie samorządu , instytucji pomocy społecznej i aktywnych środowisk w kształtowaniu lokalnej polityki społecznej;
- uaktywnienie lokalnych organizacji pozarządowych i wspieranie ich w działaniach na rzecz pomocy społecznej;
- podejmowanie działań wspomagających osoby i rodziny znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej

7. ORGANIZACJA POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE

7.1. STRUKTURA ORGANIZACYJNA POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE

Tabela 9

KIEROWNIK		
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Ośrodek Interwencji Kryzysowej	Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności
<ul style="list-style-type: none"> - pomoc instytucjonalna: dom pomocy społecznej, placówka opiekuńczo-wychowawcza, warsztaty terapii zajęciowej ; - rodzinna opieka zastępcza - usamodzielnienia - rehabilitacja społeczna i wsparcie osób niepełnosprawnych - projekty systemowe ze środków Unii Europejskiej -współpraca z organizacjami pozarządowymi -poradnictwo indywidualne prawne, psychologiczne, rodzinne - księgowość, - obsługa administracyjno-kadrowa 	<ul style="list-style-type: none"> - poradnictwo psychologiczne, prawne, socjalne - hostel - obsługa administracyjno - księgowo- kadrowa - obsługa techniczna 	<ul style="list-style-type: none"> - obsługa administracyjna - obsługa księgowo-kadrowa -obsługa techniczna

7.2. KADRA

7.2.1. Zasoby osobowe

Według stanu na 31 grudnia ubiegłego roku, w powiatowych jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej zatrudnionych było **66 osób**, na **62,75 etatu** (biorąc pod uwagę kadrę zatrudnioną w wtz Wągrowiec i Wapno statystyka wyglądałaby następująco: **92** osoby na **86,25 etatu**).

Struktura zatrudnienia przedstawiała się następująco:

- PCPR (łącznie obsługą z PZSON i OIK) :

- **zatrudnienie na podstawie umów o pracę - 13 osób/ 12,5 etatu**, w tym:
 - kierownik – 1 etat,
 - główna księgowa – 1 etat,
 - referent ds. kadrowo-księgowych – 1 etat,
 - obsługa administracyjno-biurowa - 1 etat,
 - pracownicy socjalni – 2 etaty,
 - specjalista ds opieki instytucjonalnej – 1 etat,
 - specjaliści – doradcy ds niepełnosprawnych osób niepełnosprawnych – 2 osoby
 - obsługa administracyjna PZON – 2 etaty;
 - Ośrodek Interwencji Kryzysowej (psycholog) - 1 etat
 - pracownik porządkowo - gospodarczy – 1 /2 etetu

PCPR, promując wśród pracodawców aktywizację zawodową osób niepełnosprawnych zatrudnia 7 osób posiadających orzeczenie o niepełnosprawności w tym: 5 osób – z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności (skrócony dzienny czas pracy, zwiększony wymiar urlopu wypoczynkowego
2 osoby – z lekkim stopniem niepełnosprawności

Wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych - 57 %

- **umowy zlecenia:**
 - 10 z przewodniczącą i członkami Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności;
 - 4 ze specjalistami realizującymi poradnictwo oraz program korekcyjno-edukacyjny w Ośrodku Interwencji Kryzysowej;
 - 2 ze specjalistami w ramach poradnictwa psychologicznego i udzielania informacji o prawach i uprawnieniach mieszkańców powiatu

- **Dom Pomocy Społecznej w Srebrnej Górze** – **35 osób/35 etatów**

- **Placówka opiekuńczo – wychowawcza** – **18 osób/15,25 etatu**

- **Warsztat Terapii Zajęciowej Wągrowiec** – **14 osób /12,25 etatu**

- Warsztat Terapii Zajęciowej Wapno

- 12 osób /11,25 etatu

7.2.2. Podwyższanie kwalifikacji

Szeroki obszar i złożoność działań pomocy społecznej, wielość i dynamika zmian stanu prawnego oraz konieczność specjalizacji w zabiegach opiekuńczych wymaga ciągłego podwyższania kwalifikacji zawodowych, zarówno w szkolnych jak i pozaszkolnych formach kształcenia.

Zdobywanie kwalifikacji zawodowych oraz różne formy szkoleń pracowników centrum pomocy rodzinie zostały przedstawione w poniższych tabelach.

tabela 10

Data	Uczestniczący w szkoleniu	Tematyka formy szkoleniowej
06.02.2008r	Psycholog	Model wsparcia osób po kryzysie psychicznym w społeczności lokalnej
28.01.2008r	Referent	Określenie obszarów współpracy oraz szacunkowa ocena potrzeb szkoleniowych pracowników
23.01.2008	Kierownik	Spotkanie dot. Priorytetu VII POKL działania systemowe 7.1.2 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez pcp-r-y
08.02.2008	Pr. socjalny	Postępowanie z dokumentami archiwalnymi w zakładzie pracy
07.02.2008	Sekretarka	Warsztaty szkoleniowe dla pracowników obsługujących system Rodziny zastępcze
06.02.2008	Pr. Socjalny	Debata w zakresie wspierania osób pokrzywdzonych
13.02.2008	Referent	Spotkanie dot. Priorytetu VII POKL działania systemowe 7.1.2
09.04.2008	Psycholog	Spotkanie – Wielkopolska Społeczna Rada Programowa Spotkanie z realizacji podjętych zobowiązań
01.04.2008	Kierownik	Spotkanie dotyczące sprawozdań kierowanych do WUW
29.04.2008	Pr. Socjalny	Szkolenie „Księgowość w POKL ze szczególnym uwzględnieniem projektów systemowych”
30.05.2008	Gł. Księgowy	Przemoc w rodzinie w kontekście ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz przepisów prawa rodzinnego
28.05.2008	Referent	Szkolenie Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne.
26.05.2008	Kierownik	Szkolenie dla osób pracujących ze sprawcami przemocy domowej
19.06.2008	Pr. Socjalny	Szkolenie pt. „Koordynacja i administracja projektów systemowych działania 7.1 POKL”
12.06.2008	Konsultant	Konferencja „ Handel ludźmi”
18.06.2008	Kierownik	Zebraenie Wielkopolskiej Społecznej Rady Programowej ds. Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
12-13.08.2008	Konsultant	Rozliczanie i ewidencja księgowo- Program operacyjny Kapitał Ludzki POKL
15.09.2008	Gł. księgowy	Nowelizacja przepisów rachunkowości budżetowej
01-03.10.2008	Gł. Księgowy	Szkolenie „Wypalenie zawodowe”
08.10.2008	Kierownik	Szkolenie „ Wolontariat wart poznania”
18-19.09.2008	Sekretarka	Szkolenie „ Aktualne zasady rachunkowości”
	Specjalista	„Gospodarka finansowa w samorządowych jednostkach budżetowych”
	Gł. Księgowy	„Sprawozdawczość środków unijnych”
15-17.11.2008	Referent	Szkolenie zaawansowane dla osób pracujących ze sprawcami w rodzinie
22-25.11.2008	Kierownik	Szkolenie podstawowe dla osób pracujących ze sprawcami przemocy w rodzinie
18.11.2008	Pr. Socjalny	Aktualne problemy placówek pomocy społecznej
09-	Kierownik	Zarządzanie instrukcją pomocy społecznej realizującą projekt
	Gł. Księgowy	

10.09.2008	Referent	systemowy
03-04.11.2008	Psycholog Specjalista	Wyuczona bezradność –praca z trudnym klientem
24.09.2008	Pr. Socjalny Referent	Kontrakt socjalny tworzenie indywidualnych programów aktywizacji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym
21-23.10.2008	Pr. Socjalny Konsultant	Usamodzielnianie wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych
08-10.10.2008	Referent	Szkolenie doradcy osoby niepełnosprawnej wyspecjalizowanego w planowaniu kariery zawodowej osoby niepełnosprawnej.”
12.12.2008	Konsultant Specjalista	Podsumowanie okresu wdrażania POKL
17,18,19.12.2008	Kierownik Psycholog	Budowanie lokalnych systemów przeciwdziałania przemocy w rodzinie w oparciu o pracę Zespołów Interdyscyplinarnych

Pracownicy PCPR w 2008 roku uzupełniali także ze środków własnych wykształcenie:

- 2 osoby – na studiach magisterskich
- 1 osoba – na studiach podyplomowych

Uczestnictwo w spotkaniach okolicznościowych

Tabela 11

SOSW Wągrowiec	Otwarcie nowej siedziby Ośrodka
WPOW Wągrowiec	Otwarcie nowej placówki
WTZ Wapno	Uroczystość z okazji 10-tej rocznicy istnienia WTZ
SOSW Wągrowiec	Uroczystość zakończenia roku szkolnego
WTZ Wapno	Spotkanie integracyjne grupy polsko-niemieckiej
PZN Wągrowiec	Spotkanie integracyjno-rehabilitacyjne
ROPS Poznań	Konferencja „Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych”
KPP Wągrowiec	Konferencja „W trosce o zdrową rodzinę”
GOPS Gołańcz	„Tunel doświadczeń”
Starostwo Powiatowe Wągrowiec	Uroczystość z okazji Narodowego Święta Niepodległości
ZSP nr 1 Wągrowiec	Uroczystość nadania imienia i wręczenie sztandaru
SOSW Wągrowiec	Uroczystość nadania imienia ośrodkowi
Stowarzyszenie „Rehabilitacja” Wągrowiec	Spotkanie informacyjno-integracyjne pod hasłem „Mądrze Zdrowo Wesoło”
WTZ Wapno	Spotkanie będące podsumowaniem i zakończeniem pracy w Warsztacie
Starostwo Powiatowe Wągrowiec	Uroczyste wręczenie nagrody „Złota Pieczęć”
PZN Wągrowiec	Spotkanie integracyjne „Opłatek Wigilijny”
ZSP nr 2	„Kocham cię życie”
WTZ Wągrowiec	Spotkanie Wigilijne
WTZ Wapno	Spotkanie Wigilijne
WPOW Wągrowiec	Spotkanie Wigilijne
SOSW Wągrowiec	Spotkanie Opłatkowe
PZWRil Wągrowiec	„Dzień Seniora”

7.3. Mierniki jakości realizowanych zadań

7.3.1. Kontrole

W roku 2008 jednostki organizacyjne pomocy społecznej poddawane były działaniom sprawdzającym i kontrolnym 24 razy.

W tej liczbie 24 czynności kontrolnych 9 przeprowadziło PCPR ,

Przedmiotem kontroli było w szczególności:

- bieżące monitorowanie organizacji pracy oraz realizacji zadań przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej,
- monitorowanie i ocena wykonania zadań z zakresu pomocy społecznej, zleconych do realizacji pomiotom niepublicznym,
- stopień realizacji programu naprawczego,
- prawidłowe wykorzystanie dotacji,
- gospodarka finansowa,
- przestrzeganie procedur kontroli finansowej.

Szczegółowe zestawienie dokonanych kontroli przedstawia

tabela 12

Lp	Jednostka kontrolująca	DPS	WPOW	Liczba kontroli					Razem
				WTZ	PCPR				
				Wągrowiec	Wapno	Powiatowy Zespół	OIK	PCPR	
1.	Starostwo Powiatowe	1							1
2.	PCPR	2		3	3	1			9
3.	Wydział Polityki Społecznej WUW Poznań	1	1				2		4
4.	Zakład Ubezpieczeń Społecznych								0
5.	Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny		1						1
6.	SANEPID	2		1	1				4
7.	Sąd Rejonowy lub Okręgowy	1							1
8.	Państwowa Inspekcja Pracy								0
9.	Inne		1	1	1			1	4
	RAZEM	7	3	5	5	1	2	1	24

7.3.2. Skargi i wnioski

W okresie sprawozdawczym do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie wpłynęło 5 skarg i wniosków od 3 osób . W porównaniu do roku 2007 wpłynęło ich o 5 więcej . Przedmiotem skarg była odmowa przyznania dofinansowania ze środków PFFRON.

7.3.3. Decyzje i odwołania

Jednym z głównych mierników jakości zadań realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jest weryfikacja wydanych decyzji administracyjnych oraz rozstrzygnięć w zakresie świadczeń finansowanych ze środków PFRON.

Łącznie w roku 2008 po przeprowadzeniu postępowania dowodowego, wydano:

- **147 decyzji administracyjnych**
- oraz **727 rozstrzygnięć** w sprawie przyznania świadczeń ze środków PFRON.

8. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOLECZNEJ

Realizując delegację art. 112 ust. 12 ustawy o pomocy społecznej przedkładam Wysokiej Radzie potrzeby w zakresie pomocy społecznej, których realizacja jest niezbędna do prawidłowego funkcjonowania jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w Powiecie Wągrowieckim w roku 2010.

Akceptacja przedłożonych zadań do realizacji wraz z zapewnieniem wymaganego wkładu własnego stanowić będzie podstawę do aplikowania o środki z pozabudżetowych źródeł finansowania.

Katalog niezbędnych przedsięwzięć zapewniających właściwe funkcjonowanie poszczególnych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej funkcjonujących na terenie Powiatu Wągrowieckiego tabela 14.

Tabela 13

Lp.	Placówka	Nazwa zadania	Koszt ogółem w zł	Uwagi
1.	Dom Pomocy Społecznej w Srebrnej Górze	Remont schodów	10.000	
		Bieżące remonty pomieszczeń	15.000	* pod warunkiem otrzymania dotacji w b.r.
		Wymiana sprzętu w pralni oraz pokojach mieszkalnych	20.000	
		Wymiana drzwi wejściowych w pokojach mieszkalnych budynku	14.000	
		Wymiana okien *	12.000	
		Razem	71.000	
2.	Wielofunkcyjna Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza	Zagospodarowanie placu zabaw i boiska	30.000	
		Remont łazienki	5.000	
		Malowanie pokoi	10.000	
		Razem	45.000	
5.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wągrowcu	Zatrudnienie specjalisty ds. pracy z rodziną	51.000	
			30.000	
		Adaptacja sali konferencyjnej PPP (wydzielenie i wyposażenie pomieszczenia dla potrzeb terapii, badań i spotkań dzieci z rodzin zastępczych)		
		Wymiana okien w biurach centrum (bezwzględnie 3 szt.)	8.000	
		Powiększenie składnicy akt (adaptacja nowego pomieszczenia lub zamiana obecnie zajmowanego na większe) wraz z zakupem regałów	6.000	

	Malowanie , wymiana sanitariatów i podgrzewaczy wody w toalecie dla personelu i klientów centrum	3.000
	Remont bieżący (malowanie, wymiana wykładziny) w 3 biurach , zakup szaf do przechowywania akt	8.000
	Montaż poręczy przy ścianie na klatce schodowej/ montaż schodołazu	17.000
	Zakup wielomiejscowych siedzisk dla oczekujących klientów	2.000
	Razem	125.000
	Ogółem	241.000

W związku z utrzymującym się od wielu miesięcy brakiem miejsc w niespokrewnionych rodzinach zastępczych, funkcjonujących na terenie powiatu wągrowieckiego , konieczne jest utworzenie w 2010 r. co najmniej jednej nowej wielodzietnej oraz jednej nowej specjalistycznej (dla dzieci niepełnosprawnych) zawodowej rodziny zastępczej.

Reasumując, najpilniejszymi zadaniami do realizacji w roku 2010 przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej w Powiecie Wągrowieckim są:

- utworzenie nowych rodzin zastępczych zawodowych;
- zwiększenie ilości miejsc w placówce opiekuńczo-wychowawczej do 30 (10 miejsc interwencyjnych, 20 socjalizacyjnych);
- utrzymanie i podnoszenie standardu świadczonych usług w placówce opiekuńczo-wychowawczej;
- stworzenie w centrum odpowiednich warunków (kadrowych i logistycznych) do pracy z rodziną;
- utrzymanie i podnoszenie standardu świadczonych usług domu pomocy społecznej.

Autor dokumentu: Edyta Owczarzak

Udostępnił: Edyta Owczarzak
